

Zbornik sudske prakse

Predmet C-435/17

**Argo Kalda Mardi talu
protiv
Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet (PRIA)**

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Tartu ringkonnakohus)

„Zahtjev za prethodnu odluku – Zajednička poljoprivredna politika – Izravna plaćanja – Uredba (EU) br. 1306/2013 – Članci 93. i 94. – Prilog II. – Višestruka sukladnost – Poljoprivredno i okolišno stanje – Minimalni zahtjevi – Provedba od strane države članice – Obveza zadržavanja područja ‚grobova spomenika‘ – Doseg”

Sažetak – Presuda Suda (treće vijeće) od 7. kolovoza 2018.

1. *Poljoprivreda – Zajednička poljoprivredna politika – Programi izravne potpore – Zajednička pravila – Minimalni zahtjevi u vezi s dobrim poljoprivrednim i okolišnim stanjem – Obveza održavanja obilježja krajobraza – Nacionalni propis kojim se nameće obveza zadržavanja kamenih grobova – Dopuštenost*

(Uredba br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća, čl. 93. st. 1. i čl. 94. i Prilog II.; Uredba Vijeća br. 1782/2003, Prilog IV.)

2. *Poljoprivreda – Zajednička poljoprivredna politika – Programi izravne potpore – Zajednička pravila – Propisani zahtjevi o upravljanju – Dobri poljoprivredni i okolišni uvjeti – Obveza poštovanja tih zahtjeva – Doseg – Primjenjivost na cjelokupnom poljoprivrednom imanju*

(Uredba br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća, čl. 72. st. 1. t. (a), čl. 91. st. 1. i 2., čl. 93. st. 1. i čl. 94., te Uredba br. 1307/2013, čl. 4. st. 1. t. (b), (c) i (e))

1. Članak 93. stavak 1., članak 94. i Prilog II. Uredbi (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage uredbama Vijeća (EEZ) br. 352/78, (EZ) br. 165/94, (EZ) br. 2799/98, (EZ) br. 814/2000, (EZ) br. 1290/2005 i (EZ) 485/2008 treba tumačiti na način da im se ne protivi to da država članica kao standard za dobro poljoprivredno i okolišno stanje iz tog priloga II. postavlja zahtjev za zadržavanje kamenih grobova na poljoprivrednom području, čije premještanje znači povredu takvog standarda i posljedično dovodi do umanjavanja plaćanja dotičnom poljoprivredniku.

Kao što je to predviđao i Prilog IV. Uredbi br. 1782/2003, standard GAEC 7, iz Priloga II. Uredbi br. 1306/2013, čije je glavno pitanje naslovljeno „Krajobraz, najniža razina održavanja”, među zahtjevima i standardima koje na temelju toga treba poštovati uključuje održavanje obilježja krajobraza. Među obilježjima krajobraza iz Priloga II. toj potonjoj uredbi nalaze se živice, ribnjaci, jarci, drvoredi, drveće u skupini ili izolirano, granična područja polja i terase. Budući da pojam „obilježja krajobraza” nije definiran Uredbom br. 1306/2013, valja ga tumačiti, kao što je to navela

nezavisna odvjetnica u točki 26. svojeg mišljenja, uzimajući u obzir njegovo uobičajeno značenje i kontekst u kojem se općenito upotrebljava (vidjeti u tom smislu presudu od 16. srpnja 2009, Horvath, C-428/07, EU:C:2009:458, t. 34.).

S tim u vezi, valja istaknuti da bi usko tumačenje pojma „obilježja krajobrazu”, kojim bi se, među ostalim, isključili elementi koji su posljedica ljudske intervencije, bilo suprotno margini prosudbe kojom države članice raspolazu za definiranje minimalnih zahtjeva u vezi s dobrim poljoprivrednim i okolišnim stanjem u skladu s člankom 94. te uredbe (vidjeti u tom smislu presudu od 16. srpnja 2009., Horvath, C-428/07, EU:C:2009:458, t. 37.). U tom pogledu, Sud je presudio da su obilježja krajobrazu fizičke sastavnice okoliša i da zahtjevi u vezi s dobrim poljoprivrednim i okolišnim stanjem tih obilježja moraju doprinositi njihovu održavanju kao fizičkih sastavnica (presuda od 16. srpnja 2009., Horvath, C-428/07, EU:C:2009:458, t. 41.). Dakle, zadržavanje kamenih grobova pridonosi očuvanju elemenata kulturne i povijesne baštine države članice kao fizičkih sastavnica okoliša.

(t. 41., 43.-47. i t. 1. izreke)

2. Članak 72. stavak 1. točku (a), članak 91. stavke 1. i 2., članak 93. stavak 1. i članak 94. Uredbe br. 1306/2013 te članak 4. stavak 1. točke (b), (c) i (e) Uredbe (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju pravila za izravna plaćanja poljoprivrednicima u programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 637/2008 i Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 treba tumačiti na način da obveze u vezi s dobrim poljoprivrednim i okolišnim stanjem, predviđene Uredbom br. 1306/2013, treba poštovati na cjelokupnom poljoprivrednom imanju, a ne samo na poljoprivrednom području u odnosu na koje se konkretno zahtijeva potpora.

Naime, s jedne strane, zahtjevi koji proizlaze iz tih pravila moraju, u skladu s uvodnom izjavom 54. te uredbe, biti povezani s poljoprivrednom djelatnošću ili zemljištima poljoprivrednog imanja, što za posljedicu ima obvezu poštovanja navedenih pravila i na zemljištima koja se više ne koriste u proizvodne svrhe, kao što to predviđa članak 94. te uredbe. S druge strane, ako bi se nepoštovanje tih pravila kažnjavalo samo ako je u pitanju poljoprivredno područje za koje je podnesen zahtjev za potporu, postojala bi opasnost da poljoprivrednici izbjegnu pravila o višestrukoj sukladnosti. Kao što je to navela nezavisna odvjetnica u točki 58. svojeg mišljenja, bilo bi dovoljno da poljoprivrednik prve godine u svojem zahtjevu za potporu izostavi poljoprivredno područje s nezgodnim obilježjem krajobrazu za svoju djelatnost, koje bi premjestio ili uništio prije nego sljedeće godine to područje uključi u svoj zahtjev za potporu a da se ne izloži nikakvoj administrativnoj kazni.

(t. 53.-55. i t. 2. izreke)